

# DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

## Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:  
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.  
Fél évre 5 „ Egyes szám — 5 „  
Előfizetési pénz s minden közlemény:  
főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szer-  
kesztőségbe bérmentre küldendők.

Előfizethetni helyben:  
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY  
KAROLY könyvkereskedésében és a  
szerkesztőségben. Egyébutt a postahivá-  
talok útján.

## Hirdetési díj:

Négy hasábos petitsorért 5 kr.  
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több  
izbeli hirdetések, alku szerint a  
legolcsóbb árért.  
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön  
30 kr.  
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény  
minden petit sora 15 kr.  
Név- vagy bérmentesül beküldött  
köziratok nem vétetnek tekintetbe. —  
Ugyazint a kéziratok nem adhatók  
vissza.

## A rendezett háztartás.

Debreczen, okt. 24.

Alig néhány napja, hogy kormányunk az uralkodó szájába adta, s az uralkodó szavával pecsételtette meg, hogy államháztartásunk rendben van, sőt a válaszfelirat tárgyalásakor Tisza Kálmán is — mint-ha mitsem tudott volna a már kész költségvetésről — ezen állítás bizonyítása mellett mitsem hederítve a mellette ülő pénzügyminiszter fészkelődésére, sikra szállt, és ime a pár nap múlva beterjesztett költségelirányzatból kiténik, hogy a jövő 1882-ik évben 25.665,542 frt kiadásnak nincsen semmi fedezete.

Hát minálunk az ilyen állapotot nevezi a korona és a kormány rendezett háztartásnak. Már most ha nem hagyjuk figyelmen kívül, hogy a költségvetés készítésénél rendszeren a vezérelv, hogy az elszorított ne legyen, s ennél fogva a tényleges bevételek és kiadások rendszeren elütnek a tervezettől, ha nem hagyjuk ki a számításból, hogy a legfőbb bevételek összege az adóknak mikénti befizetésétől feltételez-  
tetik, kell, hogy fogalommal birjon mindenki államháztartásunknak nem rendezettségéről, hanem valósággal elszorított rendezettségéről. De nem azok a különben ijesztő számok tüntetik fel annyira a rendezetlenség szomorú voltát, mint a szegény miniszter beszédének azon része, mely a megtakarítások és mely a hiány fedezésére vonatkozik.

## A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

### Társadalmi bogarak.

V.

A papa.

A „papa” a „mama” kényurasága alatt tengődő individuum. Mert nem élet az ő élete, csak — tengődés. Ő reá is illik az, amit Bukovay Abszentiust mondott, mikor a fővárosból hazament vakációzni, hogy: most nem élek — csak aistállok. A boldogságot, gyönyört, megelégedést nem ismeri a papa. Számúve vannak ezek onnan, hol a papuskormány önkénye szab törvényeket. Csupa paragrafusból áll a papa élete. Korlátozás, tilalom minden, de engedély semmi. És ezeket a paragrafusokat a mama alkotja aranyos kis „madarával” együtt.

A mit a mama fejébe veszd, azt ki is viszi. Az ő szava ellentmondást nem tűr. A szegény férjnek, Iduna papájának nem lehet szólni. De nem is merné. — Olyan ribilliót még betedhet országban sem látott, a milyent a mama csapna, ha a jámbor ember megkísértené moderálni a kedves feleség szeszélyeit.

De minden embernek más a természet. Így minden papának is. Van jámbor, mindenbe belenyugvó, van zsörtölődő, a ki néha tiltakozik s már megszokta az ájulás manőverjét; van ismét olyan, a kihez csak édesen kell szólni és minden úgy lesz, a mint kívánják. Mert az ő „oldalbordája” mindent jobban ért nálánál. De estélyeket rendezni, Idunának béli ruhákról gondoskodni, az

A pénzügyminiszter ur arról beszél, hogy az egyensúlyt úgy lehetne helyreállítani, ha a bevételt fokozzuk, a kiadást pedig mérsékeljük, régi igazság, de melyet még 1867 óta egy magyar fináncminiszter sem tartott meg, és maga az előterjesztő miniszter ur sem fog megtartani, legalább a kiadásokra nézve nem, mert mint ő maga is mondja, hogy a kiadásokat, — a mennyiben elvállalt kötelezettségeinket teljesíteni kell, hogy az állam biztonságára szükséget véderőt a közös hadügyminiszter követelése szerint fent kell tartani, — nem lehet másutt mérsékelni, mint adminisztratív költségeinknél, kulturális és közgazdasági kiadásainknál, vagyis más szóval a kiadások apasztásáról szó sem lehet, tehát a miniszter ur a bevételek emelése, vagyis újabb jövedelmi források nyitása által óhajtja rendezni pénzügyi rendezettségünket.

Lehetetlen örömezésüket eltitkolni, hogy hát csakugyan akadt pénzügyminiszter, ki már egyszer jövedelemforrások nyitására gondoskodik, a ki nem egyenesen csak a polgárok zsebére, Magyarország lakosainak kiszivattyuzására támaszkodik, hanem angol, francia és más országok példájára a kereskedelem és ipar emelése, kedvező kereskedelmi szerződések megkötésével fog pénzforsásokat nyitni, s ime vége az örömegek, mert hiszen a mostani pénzügyminiszter is újabb adónemek behozatalával, s újabb adósság felvételével szándékozik

épen úgy mint eddig tettek, a jövő évi hiányt fedezni, melynek kéréseket követelménye, hogy 1883-ban a hiány még nagyobb lesz, tehát a mi háztartásunk rendezettségét nem mutatja egyéb, mint újabb adók rendszeresítése, s a hiánylatnak újabb adósságokkal fedezése, ez az egyik naptól a másik napra megélhetés tudomány, s aztán a ki hátul marad tegye be az ajtót. Szomorú rendezettség, melyben az a legnagyobb baj, hogy nem a rendezők, hanem egyedül az ország vallja a kárt. A rendezők elmennek, és többnyire gazdagon mennek el, az ország pedig napról napra szegényedik, s pénzügyi rendezetlensége évről évre mind jobban fokozódik, az egyesek adóképesége évről évre apad, az ország deficitje évről évre növekedik. — Szomorú valóság, de ez az igaz.

Humbert királylyal uralkodónknak csakugyan 27-én Bécsben lesz találkozása. Az olasz király öt napig szándékozik Bécsben maradni. Ferencz József 26-án fog Bécsbe utazni Tisza Kálmán és Oreyz Béta miniszterek kíséretében. E találkozásra vonatkozólag Possinger báró helytartó, dr. Newald lovag, Bécs város polgármestere és Marx báró rendőrfőnök legfelsőbb helyről azon utasítást nyertek, hogy csütörtökön, folyó hó 27-én esti fél nyolcz órakor Umberto olasz király fogadtatása céljából diszjontyben jelenjenek meg a déli vaspálya indóházában. Umberto királyt Mancini külügyér és Depreis miniszterelnök kísérik; Robillant, a bécsi olasz nagykövét szerdán elhagyja Bécsét és a monarchia határára fogja uralkodóját üdvözölni.

csipkét, szalagot, tavaszi őszi felöltőt, kalapot, napernyőt stb. stb.

Pedig ezeknek meg kell lenni — a mama parancsolja.

... Délután ő nagyságáék kikocsiznak a ligetbe, a „papa” nem mehet — mondja a mama — mert a házat nem lehet magára hagyni. Ezek a cselédek olyan gondatlanok és könnyelműek.

Tehát a „papa” otthon maradt és es gondolkodik, miként lehetne takarékoskodni. Nem gyűjt rá, mert takarékosnak kell lennie. Pedig a két krajczáros szivar is oly jól esnek így ebéd után! Hiába, arra sem telik. Maholnap kölcsön kell kérni, mert a buza rosszul fizet... és vesz kölcsönt és megvan a bukásnak alapja...

De „ő nagyságáék” nem gondolnak erre — az a papa gondja.

... Esto sétára kelenek. A mama megengedi, hogy a papa kíséje. Karjaiba csimpszekedik és büszkén néz körül, mint hódít az ő aranyos „madara” az aranyos ruhában... (még nincs kifizetve!) Az uton találkoznak Olgáékkal. A papának szellemesnek kell lenni, kedvesen kell beszélnie és örülni, mikor édes felesége meghívja ő nagyságáékát egy kis házi ebédre.

És a szerény „házi” ebéd menüje nem hagy hátra kívánni valót. Egy-két inyencz étel és egy pár üveg pezsgő nem a világ. Még tart a pénz az ötszáz forintból a mit Lichtberg kölcsönzött nyolczszáz forintos váltóra és 120 perczentre.

Ő nagyságáék is, a vendégek is jól érzik magukat, csak a „papa” „unalmas”, „kiállhatatlan”, „emelygős”...

— A magyar delegáció első ülése Bécsben e hó 27-én d. u. 5 órakor lesz. A delegáció elnökül újból Haynald Lajos bibornok érseket, alelnökül Tisza Lajost választák.

— A dunavecsei választókerületben e hó huszadikán volt lent a függetlenségi párt központi bizottságának küldötte Polonyi Géza orsz. képviselő. Legelőször Hartan, a Jankovics párt legerősebb helyén jelent meg, hol a legnagyobb mérvben folyik a lélekvásárlás, az etetés és itatás. Mindenek dacára Polonyit a legszívélyesebben fogadták a választók, kik a hozzájuk magyar és német nyelven intézett buzdító szónoklatok hatása alatt oly számmal csatlakoztak a függetlenségi párt jelöltjéhez, hogy minden erőlködés dacára Németh Albert megválasztása biztosított nak tekinthető.

## A debreczeni zsinat.

Az okt. 31-én szab. kir. Debreczen városában megnyitandó zsinaton 114 egyén képviseli a konventi megállapodás szerint az egyetemes reformát egyházat, kik részint hivataluknál fogva, részint mint választott képviselők tagjai a zsinatnak. Hivataluknál fogva tagok az egyházkerületek mindegyikének superintendense, az erdélyi egyházkerületnek hivatalára nézve legidősb világi főgondnoka s a többi egyházkerület főgondnokai.

Választott képviselők:  
a tiszántúli egyházkerületből 34,  
az erdélyi egyházkerületből 18,  
a dunamelléki egyházkerületből 16,  
a tiszáninneni kerületből 14,  
a dunántúli egyházkerületből 12.  
Ezen felül a fő- és középiskolák s tanítóképezdek részéről mindegyik egyházkerületben két képviselő választatik. A választások ha a zsinat magát előbb beártnak s feloszlottnak jelenti ki, 3 évre érvényesek.

A zsinat ülései mindig kettős elnök.

Nem csoda, mikor a váltó három hó múlva lejár!

... Iduna halavány, a mamának nyomorgóerei vannak. Az orvos jön és rendel... Rendel gyógyszereket és ajánlja Karlsbadot... Meleg van, nagy forróság, furdóbe siet a ki teheti. Ez a saison. A „papa” szabadkozik és felhozza a rosz termést...

Hiába meg kell lenni!  
Ő nagyságáék furdóbe mennek... Lichtberg ujra kölcsönöz. Még birja a ke-recsendi pusztá és a papa ismét fizet, mint a köteles...

Albin — a házi barát — azt mondja, hogy Tátrafüredre megy, de eltéveszti a vonalat — és másnap este ő is Karlsbadban van. A papa csodálja, hogy leveleire nem kap választ. Az a posta-közlekedés olyan nehézkes o'yan hiányos...

El telik pár hét, a papát majd megöli az unalom. Ő is el megy pár napra Karlsbadba. Neki sem árt egy kis szórakozás, levegőváltás. Benne van már, ugy is mindegy... Megtalálja ő nagyságáékát a sétányon, a mamát — Albin karján. Most érti már miért nem kapott választ leveleire. De nem szól, nem mer — jobb neki hallgatni! Az a papuskormány!...

Mikor Lichtberg dobra tített a nemesi birtokot, még akkor is hallgat, de a mama nea! Ő sir, zokog és keserű szemrehányást tesz a szegény „papának”, hogy elpredálta a szép vagyonot.

Pedig ő még egy négy krajczáros szivart is sajnált magától.

Szegény papa!

Ifj. Vácza Mihály.

antnyuk.

női divat raktá-

ajos

ZA 2-ik SZÁM.

női ruhák és felöl-

lé, 8 óra alatt ké-

ltők.

BORSZESZ

ee Vilmos által fel-

ra 60 kr.

ménynek örvendnek.

yen mellékeltekik

an közölteinek.

ehlig,

Julia

AR 7-dik SZÁM.

értesíteni, miszeriat

pokban

valódi párisi model-

a legelőkelőbb bécsi

szíves látogatásait s

nagybecsű figyelmét

lia

IPLOM-BAZÁR

(371).

ség alatt tartatnak. Állandó elnökök a hivatalukra nézve legidősebb superintendens és főgondnok.

A tárgyak pedig melyek felett a zsinat tanácskoznia fog, következők:

1. Egyházközményünk szervezetének megállapítása, a gyülekezetek presbiteriumaitól kezdve az egyházmegyei, egyházkerületi, egyetemes konventi gyűlések vagy hatóságokon keresztül fel a zsinatig mint legfőbb törvényhozó hatóságig. Ide tartozván az egyházi tisztviselők köteleességeit s jogait meghatározó kánonok megállapítása.

2. Az egyházi bíraskodás és törvénykezési rendtartás megállapítása.

3. A köznevelés és közoktatás ügyének a legelső foktól a legfelsőbbig rendezése.

4. Olyan intézkedések megtétele, hogy egyházközményünk védzárnyai alatt a jórend, igaz vallásosság, tiszta erkölcsiség, az egyházi tisztviselőknek vagy hivatalnokoknak jólete, az iskolák felvirágoztatása biztosítsák és előmozdítsák.

5. Olyan indítványok vagy kérvények tárgyalása, fejtérszések készítése, melyek magyar ref. anyaszentegyházunk egyházi és iskolai ügyeivel szoros és benső egybefüggésben állanak.

## A lutri.

Debreczen okt. 22.

A józan, szorgalmas ember kezemunkájával, aze verejtékével keresi meg mindennapi kenyerét. A szerencsére nem bizza magát; nem várja míg a sült galamb a szájába repül, hanem tisztességesen megküzd az élet terheivel, bajaival.

Jókora éhletlenség kell ahoz, hogy valaki a boldogságos véletlenre bizza megélhetési sorsát, a mit szerencsének szokás nevezni.

A felvilágosultabb osztály nagyrésze is, azon szük látókörtség szenvedélyében feneklik, mint a szegényebb, tudatlanabb osztály, mely tehetetlenségében arany álmakban ringatja magát a boldogabb jövőjét a szerencse kerekének üres nyomdokain keresi.

Mi természetesebb, hogy e vágya teljesítésére a hozzá legközelebb álló eszközt a lutrit választja. Azok közt azt, kik egyszer beléptek e szabadalmazott játékbárángba, 100 körül 90 a szegénység útjára tért; mert mint általában minden játékok, úgy a lutrizás is szenvedélyű aljasul.

A gyámoltalan pedig nem tud és nem akar szenvedélyeinek parancsolni; inkább utolsó falat kenyere árát is kockára teszi, csak hogy a nyeres reményében pár napig a boldogság aranyos szappanbuborékaiban gyönyörködhessek. Hiába, beszélhetünk aztán az ilyen embernek; kimutatjuk neki azt az aránytalanul roppant sok valószínűtlenséget, mely léte egyetlen valószínűségével szemben áll; mindez legkevesebb gondját okozandja s tovább ballag a szegénység útján, míg elnyomorodván testileg lelkileg, koldusbotot vesz kezébe, a melylyel aztán a sűrű elűzködik...

Mig törvény biztosítja az államjárték főállását, addig e tekintetben csak társadalmi uton a nép felvilágosítására hatni köteleességek. A lelkesek tanítók feladata legyen megértetni a néppel az említett szenvedély elmaradhatatlan szomorú következményeit s felhozni azt a számtalan sok szomorú példát e térről, melyek egész családokat tönkre tettek s az inség panaszaival dultak fel a családi tűzhely boldogságát. Fel kell szólalni a törvényhatósági gyűléseken, a kormánynál, az országgyűlésen, mert a rossz gyorsan messze terjed, melynek megállítására a kormányzatnak van kötelessége.

El kell jönni annak az időnek, midőn egy lelkiismeretes magyar kormány abban a helyzetben lesz, hogy más civilizáltabb államok példájára, szintén elűri e minden felett káros intézményt, mert hisz ugy áll a dolog a lutrival és nagyobb sorsjátékokkal mintha a nevelő (az állam) neveltjeit a legaljasabb szenvedély gyakorlására serkentené, mintha az édes anya (a hon) saját gyermekeinek kiablására törekednék! Szegény vidéken, valóságos átok a lutri, mely az utolsó garastól is megfosztja áldozatait. Itt különösen ki kell terjesztenünk figyelmünket s tenni elöve, míg ama népet és emberiséget a nemes utra térítő kormány vezetendő államunkat, melynek áldásos vezetése alatt hazánk is aranytermő ligetté s elbájoló éde névé alájul át.

Vajha minél hamarabb következne be az az idő!

## Kedvezmények az ipar számára.

A hazai iparnak adandó állami kedvezményről szóló 1881. évi XLIV. t. c. végrehajtása tárgyában a földm., ipar- s kereskedelemügyi miniszter a m. kir. pénzügyminiszterrel egyetértőleg, az összes törvényhatóságokhoz és iparkamarához kibocsátott körrendeletben a következőket rendelte el:

1. §. Az, ki a törvényben megállapított állami kedvezményekben részesülni kíván, tartozik ez iránt szabályszerű bélélyeggel ellátott kérvényben folyamodni. Együtt köteles a már létező gyáraknál a törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrkapitány, a rendezett tanácsú városokban a polgármester, más községekben a járási szolgabíró hiteles igazolásával gyárának terjedelmét kimutatni és benső felszerelését, továbbá adókönyvének bélyegmentes hiteles másolata alapján gyára után az utolsó 3 évben, illetőleg ha gyára még 3 év óta nem működik, annak fennállása óta fizetett adót igazolni. A még csak felállítandó gyáraknál a gyár terjedelmének és benső berendezésének tervezete részletesen kitüntendő.

2. §. Az ily módon felszerelt folyamodvány az illetékes törvényhatóságnál vagy kereskedelmi és iparkamaránál, vagy pedig közvetlenül a földmivelés, ipar- s kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnál nyújtható be.

3. §. A törvényhatóság s kereskedelmi és iparkamarák a beérkezett folyamodványokat esetleges észrevételeik kíséretében, haladéktalanul a miniszteriumhoz fölterjesztik.

4. §. A rendőrkapitány, polgármester, illetőleg járási szolgabíró köteles az 1. §. értelmében általa igazolandó adatok iránt a helyszínen személyesen meggyőződést szerezni. A miniszterium fenntartja magának azon jogot, hogy a rendőrkapitány, polgármester, illetőleg a járási szolgabíró által igazolt adatokat külön kiküldött által kiegészíthesse, illetőleg felülvizsgálthassa.

5. §. Az állami kedvezmények, a mennyiben azok nem az egész gyári vállalatnak, hanem csupán bizonyos részének támogatására kértnek, csak azon föltétel alatt adhatók meg, ha a vállalkozó magát az illetékes pénzügyi közeg részéről a kedvezményben részesítendő iparra nézve megállapítandó külön könyvvezetés kötelezettségének és módoszatainak aláveti.

6. §. Az, ki a törvény 2. §-ának 3. pontjában említett kedvezményben (a sónak olcsóbb árban leendő átengedése) részesülni kíván, a mennyiben gyára a földmivelés, ipar- s kereskedelemügyi m. k. miniszterium által a törvény értelmében kedvezményben részesíthetőnek találtatott, tartozik ezért a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz külön kérvényt benyújtani.

## A vidékről.

Nagy-Léta, okt. 23.

(Időjárás. — Szület. — Ázsiai állapotok.)

Mint a rossz udvarló, beszéljünk először is az időről. Megérdemli különben is; mert kellemetlenségét fogva aligha lehet több téma, mely ugy napirenden állana mint ez.

Daczára a fővárosból sajtó ntján leiszivárgó hivatalos időjósok bolond gombáknak, melyek derűre-borúra „felhősnapos — borussal váltakozó tiszta napfényes” — időt konstatálnak: napok óta szakad nálunk az isten adta eső, mintha csak dézsából öntenék. Ah! de hát az időjósok hivatal szerint; „helyi esőszerű lehetnek.” Eszünkbe jut a „hét országra szóló kalendárium” mely kétségkívül megtudja egy jósló az időt, mint az időjárás miniszter által felállított jósdának hivatalos táviratai.

Tehát borussal — váltakozó, helyi csapadékokban bővülő — felhős napok élünk, melyek mig egyfelül tönkre teszik az ember kedélyét, addig másfelől nem csak az utat teszik járhatatlanná, hanem a mezei munkálkodást is megakadályozzák.

A szüretelés lanyhán megy, minden élénkség nélkül s nincs benne köszönnet semmi tekintetben. Legtöbb helyen a ráfordított költséget sem fizeti vissza, s bátran lehet állítani, hogy legalább az érmelekén, sem mennyiség, sem minőség tekintetében nem sikerült ez idei szüret: mit mutat az a körülmény, hogy mig a mult őszel 5—6 frton, — most 10-en áll a must ára. Hogy minőségileg sem lesz kielégítő, azt abból lehet következtetni,

hogy a bakar szőlő nem bir félannyi cukor tartalommal most, mint tavaly, — s alig lehet oly fűrtöt találni, mely teljesen ép és egészséges volna. A bor tehát drágább lesz ugyan, de — rossz.

Egyéb tekintetben is szomorúan nézünk a reánk jövő tél elé. Mert ime még tél sincs, s a gazemberek már is gomba módra lepik el vidékünket, majd itt, majd amott tívven fel szennyes tanyájukat. Az Aradvármegyéből kistatáriumozott zsványok sokasága Biharvármegye csendes kebelén lelto fel zavartalan s háborítatlan nyugalmát. S itt jól is érzik magukat; nem bántja őket senki, ők azonban csupa hálából annál jobban bántanak mást. Egy mást érik a zsvány történetek s alig van nap, hogy csak városunkban is valami gazságot el ne kövessenek. Két budapesti szökevény gyári munkásból rablóvá avaszirozott vákmérő gazemberről beszél különösen a fáma, a kik ugy látszik, nemcsak fortélyos betyárok; de jól is értik mesterségüket. Rövid időközökben városunkban előbb egy izraelita kereskedő boltját, majd az oláh és orosz templomokat törték fel páratlan vakmerőséggel. A boltból pénzt, — a két egyház templomából pedig szintén pénzt és egyéb értékes tárgyakat, ezüst s aranyozott keresztet, edényeket raboltak el. A magán házaknál szintén napi renden van a kisebb nagyobb tolvajlás. Közbiztonságunk a legnagyobb mértékben veszélyeztetve van; a társadalom piszkos szemetei valódi ostrom állapotban tartják vidékünket. S borzadva gondolunk rá, hogy ha ez már is így van: hát még majd e hosszú tél napjaiban mi fog következni? — Ha csak böles kormányunk atyáskodó kegyelme Biharvármegye is ki nem terjeszti a minden zsványok és kapcza betyárok ijjesztő rémét: a statáriumot...

— y —

## Fővárosi hírek.

Liszt Ferencz 70 ik születése napján nagy czeczót rendeztek Budapesten az írók és művészek.

Liszt Ferencz ur pedig egy időben nem játszott az írók és művészek társasága javára, hanem Bécsben szívesen közreműködött másnap valami hangversenyen. A nagy magyar művész különben egy szót sem tud magyarul.

Nagy betörés történt tegnapelőtt éjjel. Egy nagykereskedő boltjából mindent elvittek. A Wertheim-szekrényt levitték a pinzébe, ott feltörték, — s tartalmát kiszedték.

## UJDONSÁGOK.

\* Felhívás. Az országos nőparki állításra küldött tárgyak visszaérkezvén, mindazok, kik szívesek voltak munkáikat a debreczeni osztályba küldeni, felkértek, hogy a nyugták beküldése mellett tárgyaikat f. hó 26., 27 ikén reggeli 9—12 óráig, s ugyanazon napokon d. u. 2—5-ig, péterfia-utca 974. sz. lakasomról elvitetni szíveskedjenek. Veres Lászlóné, nőegyleti alelnök.

\* A bieskás. Egy 11 éves fiu tegnap egy 17 éves cselédet karján és hátán kessel megzurta. A fiut megcsipték.

\* Színház. Ma a „Vöröshajú” népszínműt adatik. A főbb szerepeket Egyri, Eöry, Sz. Némethné, Laczkó Aranka, Németh fogják játszani. Holnap Metkuzálem herceget ismétlik, azzal a nagy szerű. diszettekkel, melyeknek messze földön párja nincs. — Szerdán „Le ar király” tragoedia adatik, melynek czim-szerepét Tóth Antal, a kiténő tragicus színművész fogja játszani.

\* A tégláskert mellett levő hid olyan rossz állapotban van, hogy ott közlekedni életveszélyes. Nem ártana ilyen sáros időben megcsináltatni.

\* A hegyi szüret vége felé közeledik. A szőlő tulajdonosoktól halljuk, hogy a termés mennyiségileg és minőségileg kitűnő.

\* A hadsereg felszerelési czikkeinek szállítására vonatkozólag a következő értesítést kaptuk: A hadügyminiszterium folyó évi október 4 én 1270 szám alatt kelt leirata mellett a s. kir. hadsereg részére szükséges az általános versenynek fentartott felszerelési czikkek szállítására vonatkozó hirdetmény valamin a szerződési minta egy példányát az alantírt kereskedelmi és iparkamarának megküldvén az érdekeltek és a versenyésben netalan résztvevni óhajtok azon megjegyzéssel értesíttetnek, miszerint az említett hirdetmény és szerződési

minta a kereskedelmi és iparkamara hivatali helyiségében délelőtt 9—12 óráig délután 2—5 óráig naponként tetszés szerint betekinthetők. — A debreczeni kereskedelmi és iparkamara.

\* Gyűlés. A ref. egyház tanácsa október hó 26 ik napján d. u. 3 órakor iskolaszéki ülést tart. Tárgy: Küldöttégyi vélemény a női munka tanításáról; jelentések az iskolák látogatásáról s folyó ügyek.

\* Kutyanak kint van a helye. A színházban utóbbi időben gyakran elfordul, hogy a közönség némely tagja kuttyját magával beviszi a színházba, az ajtóknál álló rendőri közegek tiltakozása daczára. Ertelmes emberről nem teszük fel hogy be ne látna az ilyen cselekedet helytelenségét, s elvárjuk, hogy többiek ilyenek nem fognak ismétlődni. — Ma panaszt is vettünk a rendőrség köztől. Ugyanis egyesek a legszigorubb ellenőrzés daczára kijóvetkor az előesernök lépcsőjén rágyujtanak, s a gyufát eldobják, mából már többször majd szerencsétlenség támadt. Csodálatos, hogy intelligens ember a kifüggesztett tilalmak daczára nem állítja a szabályokat áthágni!

\* Kissené. szintársulatunk tehetséges fiatal tagjának betegségében lényeges változás állott be. A veszélyben túl van, de körülbelől csak 4 hét múlva léphet szünpadra.

\* Ildomos tolvajnö. Egy uri családtól a napokban eltűnt a szobaleány, több értékes holminak kíséretében. Még idejük sem volt jóformán ez eset bejelentésére, midőn a levél érkezik Budapestből az eltűnt hölgytől, ki bocsánat kértése között zálog-cédulát és 10 frtot küld, a lopott holmik kiváltására. Szerencsésje megállapítása czéljából utazott fel a fővárosba s mint a következmények mutatják az első napok sikere kielégítő lehetett.

\* Vihar tör ki ismét a gyermekek fölött. Mint halljuk az utóbbi időben ismét több gyermek lett a torokból áldozata. Nem czélunk senkit rémiteni, de jó lesz a szülőknek óvni a gyermekeket.

\* Naiv felelet. A posta-hivatalban történt. Egy uri ember következő kérdésel ostromolja az épen ajánlot levelek bejegyzésével foglalatokodó postatisztet. — Nem érkezett poste restante címem alatt egy pénzes levél? Nevev Horti Lajos. — „Mivel tudja magát legitimálni?” Kérdi a posta-hivatalnok. — „Tessék itt az amsképem!” hangzik az együgyű felelet.

\* Az új százas bankjegyek tudvalevőleg már f. hó 31-én kerülnek forgalomba. Csak valamivel lesznek nagyobbak az új tízeseknél és szintek is olyan, de a kék szín valamivel halványabb, daczára ennek a különbség az új tízes és az új százas bankjegy között rögtön szembevetőd, mert a százasnál négyesügi keret, tojásdad tükröz van rajzolva, és a fejek helyet gyermekalakok láthatók. A tojásdad tükröz kerületen tizenkétszer ismétlődik a gyermekfej.

\* Csuda dió. Repics Vincze pécsi tanító egy csudálatos növést díóra talált. A dió magja tökéletesen olyan, mint egy kismadár, mely gyöngyöden kitarja szárnyait; — feje, csőre mindene igen könnyűen, egy pillantáson is kivethető. A csuda-dió kézzel kére forog s a napokban a nemzeti muzeumnak küldetik fel Budapestre.

\* Közbiztonsági miseriák. Mint az „Érmelek”-ben olvassuk, alig egy hó lefolyása alatt N. Létán és Diószegén nyolcz rendbeli feltöréssel párosult rablás történt. Jelesül: Szeptember 18 dika körül diószegi lakos Árgyilan Gábor utcafeleli szobájának ablaka feltörtvén, minden ingóságai, a mik csak a szobában találhatók voltak, úgy mint két nyoszolyában felhalmazott agyemlék, új szűr, dolmány, nadrág, mellény — melynek zsebében szép összeg készpénz is volt — elrablaltak. Szeptember 23—24-ike közötti éjjel diószegi Deutsch és Khon Simon kereskedőknek boltjaik feltörtvén, annak 229 frt, ennek 120 frt értékű holmiját el-emeltettek. Szept. 25—26 dikan éjjel a n. létai városház alatt levő bolt feltörtvén, két vég vászon, néhány rud szalámi és néhány tveg rum eloroztatott. Másnap a N. Léta és Vértés közötti köhíd alatt találtak a tolvajok szerszámai, ugymint: számos nyitór-as, lakattörő sota, zárrasztó, ugynevezett dobforás és egy darab sulyos, egyik végén kihüyesített másik végén kiélesített falbontó vas; s szalámi-csomag pedig megtaláltatott a Vértés közűg végén levő Csinos nevű esárda kutyájában, mely esárdában ugyanazon éjjel két uriasan öltözött iparos kinézést egyén mutatott. — Szeptember 28 án Diószegen a piaczon a Mezei Albert épülete alatt levő boltokról 8 darab lakat levertetett; de

mivel M...  
tettesek  
Ugyanez  
templomá  
ládcska  
boitatott.  
feltretet  
innen azo  
zás észre  
persely-p  
után, a m  
orosz tem  
ezüst ke  
ányi ke  
madarak  
korcsmát  
linkát —  
pakolás u  
rabolt tár  
került elő  
\* M...  
től. Buka  
egy éves  
még nem  
előbocsát  
lékeköl.  
némesak  
arra is na  
hadsergü  
lésre mélt  
\* B...  
történelmi  
ntóló bos  
ról datáló  
datálódni,  
váradi tör  
tréfa, han  
megtörtént  
történt: C  
dia mester  
a székely  
szoltatott.  
miért köve  
madiánk e  
mentségül,  
a ki már t  
is betegé  
totta, szova  
kit égetni  
vatban, há  
tartotta ver  
szorkánysá  
kodását e  
Igyekezet  
boszorkányo  
Kálmán kir  
talán, embe  
lett komoly  
anya valób  
nukra is s  
váradi kir.  
sebben beig  
fordult elő  
évkönyvébe  
gyunk kíván  
szék mikép  
legeslegutó  
\* Kik...  
A menyecs  
de igaz, hog  
ragyszanak a  
Egyszerűen  
megvetendő  
pocs állapot  
A férj röste  
látogatni a  
karított sör  
rűlmények  
szony kezé  
kettős. Nem  
tartani, sem  
szintén nem  
odámi a köte  
ha már me  
megy az en  
férjeket is;  
tán ha van  
meleg salóu  
ni, könnyen  
máskira ott  
hiszen olyan  
arra nézve  
nyecske me  
tudja adni e  
\* Az  
alapszabály  
tagjai közt a  
a társas sze  
anyagilag és  
kik kölcsönt  
— Az egyet  
sokat, mük  
összejövelel  
jakat szed s  
let” elnökség  
utca 4 sz, a  
leti tagok ak  
kat intézheti  
\* Hajó  
kezett Adenb  
Niederlande  
damba men

reskedelmi és iparkamara hi-  
ségiben délelőtt 9-12 óráig  
5 óráig naponként tetszés sze-  
nhetők. — A debreczeni keres-  
iparkamara.  
ülés. A ref. egyház tanácsa  
26 ik napján d. u. 3 óráig  
ülést tart. Tárty: Küldöttvá-  
női munka tanításáról; jelen-  
tőik látogatásáról s folyó ügyek  
nyának kint van a helye.  
an utóbbi időben gyakran elő-  
a közönség némely tagja ku-  
ával beviszi a színházba, az  
ő rendőri közegek tiltakozása  
telmes emberről nem teszik  
ne látna az ilyen cselekedet-  
ét, s elvárjuk, hogy többször  
m fognak ismétlődni. — Más  
vettünk a rendőrség köréből,  
vesek a legszigorúbb ellenőrzés  
vetkor az elbeszárók lépcsőze-  
nak, s a gyufát eldobják, mi-  
bbször majd szerencsétlenség-  
dátalot, hogy intelligens em-  
szett tiltalmak dacára nem  
bályokat áthágni!  
né, szintársulatunk tehetsége  
ak betegségében lényeges vák-  
be. A veszélyben túl van, de  
ak 4 hét múlva léphet szin-

mivel Mezei Albert a zörejrt észrevette, a  
tettesek kártétel nélkül odább állottak.  
Ugyanezen éjjel a diószegi görög keletiek  
templomából, az ajtó és templomban levő  
ládacska feltörésével 8 frt készpénz elra-  
boltatott. — Október elején N-létán előbb  
feltörtetett a görög katolikusok temploma,  
innen azonban a harangozó által a koboz-  
zás észrevételén, csak néhány krajczár  
persely-pézt vitetett el. Kevésesen ezen eset  
után, a mult heten feltörtetett a n-létai  
oros templom, s abból elraboltatott egy  
ezüst kehely, egy ezüst kanál és egy  
arany kereszt. — Ugyanezen éjjel a jó-  
madarak feltörték a n-létai Viilongó nevű  
korcsmát s a pinczében levő bort és pá-  
linkát — természetesen tisztességes fel-  
pakolás után — eleresztették. És ezen el-  
rabolt tárgyakból mindeddig egy tő sem  
került elő.  
\* Mind elcsapták a katonaság-  
tól. Bukarestből távirják, hogy minden  
egy éves önkényest, ki zsidó vallású és  
még nem nyerte el az állampolgárságot,  
elbocsátották és kizárták a katonai köte-  
lékekből. Ugy látszik, hogy a románok  
némasak függetlenségüket vívták ki, de  
arra is nagyon ügyelnek, hogy az ő kis  
hadserügek tisztán nemzeti legyen. — Irig-  
lésre méltó nép!  
\* Boszorkány-per. Szeged egyik  
történelmi nevezetessége megszűnt. Az  
utolsó boszorkányper többé nem Szeged-  
ről datálódik, hanem Székelyhidről fog  
datálódni, folytatás és befejezésével a nagy-  
váradi törvényszék előtt. — A dolog nem  
tréfa, hanem egészen komoly s valóban  
megtörtént és pedig szóról-szóra ékképen  
történt: Csizre Gábor székelyhídi csizma-  
dia mester megverte az édes anyját s ezért  
a székelyhídi járásbírótság előtt bepana-  
szoltatott. A bíró azon kérdésére: hogy  
miért követte el e rut tettet, a mi csiz-  
madiának egész komolyan azt hozta föl  
mentségül, hogy az ő anyja boszorkány,  
a ki már többeket megrontott, a menyét  
is betegé tette, a tehentket is megron-  
totta, szoval három próbás boszorkány, a  
kit égetni kellene, de mivel ez nincs di-  
vatban, hát ő gyermeki köteletségének  
tartotta vérszellemmel kiütni az anyjából a bo-  
szorkányságot. Képzelmű a bíró álmél-  
ködését e szokatlan védelem hallatára.  
Igyekszett a májstert kapacizálni, hogy  
boszorkányok nem léteznek, hivatkozott  
Kálmán király törvényére is, mind hasz-  
talan, emberünk megmaradt állítása mel-  
lett komolyan vitatva, hogy az ő édes  
anyja valóban boszorkány, hivatkozott ta-  
nukra is s igéte, hogy állítását a nagy-  
váradi kir. törvényszék előtt még tüzete-  
sebben beigazolja. — Ilyen per is régen  
fordult elő a büntető igazságszolgáltatás  
évkönyvében s most már csak arra va-  
gyunk kíváncsiak, hogy a kir. törvény-  
szék mikép oldja meg ezen, valószínűleg  
legeslegutolsó boszorkány-per-t.  
\* Kik szeretik a csunya időt?  
A menyecskék. Ellentmondásnak látszik,  
de igaz, hogy a szép asszonyok nem ha-  
ragoznak a rut időre. S ugyan miért?  
Egyszerűen azért, mert rájuk nézve nem  
megvetendő előnyei vannak az ilyen locs-  
pocs állapotoknak. Az előnyök következők:  
A férj röstell a pogány időben kétszer el-  
látogatni a sörházba naponként. A megta-  
karított sör ára pedig, mely rendes kör-  
ülmények között elveszett pénz, az ass-  
zony kezébe vándorol s így a haszon  
kettős. Nem kell unalmas látogatásoktól  
tartani, sem uszonnai vendégektől: ez  
szintén nem megvetendő profit. El lehet  
odázni a köteles viszontlátogatásokat, vagy  
ha már menni kell, legalább bárkocsin  
megy az ember s ilyenkor jó elvinni a  
férjket is; hadd fizessék a fiakkert. Az-  
tán ha van valami kedves ember, kivel a  
meleg salóban kellemesen eldiskurálhat-  
ni, könnyen lehet azt egyik óráról a  
másikra ott marasztalni azzal: ne menjen  
hiszen olyan esunya idő. Ennyi is elég  
arra nézve hogy a csuf időt a szép me-  
nyecské megszeresse. A ki több okát is  
tudja adni e szimpatianak álljon elő vele.  
\* „Az országos díjnek egyület”  
alapszabályait vették. Az egyület célja  
tagjai közt a közművelődést előmozdítani  
a társas szellemet fejleszteni. A tagokat  
anyagilag és erkölcsileg segíyezni és nek-  
ik kölcsönt nyújtani, őket nyugdíjazni.  
— Az egyület e célja elérésére felolvas-  
sokat, műkedvelői előadásokat s társas  
összejöveteleket rendez, lapokat járát, di-  
jakat szed stb. „Az országos díjnek egy-  
let” elnöksége Budapesten II. ker. Donati  
utca 4 sz. alatt van, hova azok, kik egy-  
let tagok akarnak lenni, folyamodványai-  
kat intézhetik.  
\* Hajótörés. Londonba távirat ér-  
kezett Adenből, mely szerint a König der  
Niederlande gőzösnek Bataviából Amster-  
damba menet, október 4-én eltört a esa-

var rudja. A hajó az 5 déli szélességi és  
a 64 keleti hosszúsági fok tájékán történt  
szenvedett. Az utasok közül 38 at meg-  
mentettek, 175 személy hat csónokba tlt;  
ezeknek sorsáról azonban még semmi hir  
se érkezett.  
\* Ellopták a házigazdát! Sza-  
mosfalváról tudtják a következő, részben  
sajnálatos, részben mulatságos esetet: Nem-  
rég kö tözött ki a faluba Kolozsavárról,  
egy iparos, ki itt nem annyira ipararó  
mint tilinkójáról, s végéremehetetlen bő-  
beszédűségéről volt híres. Ott házat, tel-  
két vett, gazdaskodott s élvezte a falusi  
örömeiket. Nehány nap előtt egy addig  
ismeretlen élvezetben részesítették az új  
földesurat: ellopták kertje pityókaterm-  
ének nagyrészét. Megkímélték őt a ki-  
ásás fáradsalmaitól, Erre kapja magát a  
bátor gazda kifekszik a szinbe egy ágyba  
hogy meglesse és elcsipje a bizonyára  
ismét jelenkező éji látogatókat. Puskát  
helyez ágya mellé, maga pedig belapul  
a szalmazsák alá, hogy annál jobban —  
lasson... akarók mondani: alügyék.  
Nemsokára ugy aludt, akár a divathöl  
már kiment városi bakter. Ekkor megje-  
lennek az éjei látogatók, összekutatnak  
a szinben mindent; a koromsötétben nem  
veszik észre a puskát, de belelököznek  
az ágyba. Boszuságukban fölkapják s vi-  
szik. Kissé nehéz: annál jobb, ki tudja,  
mi lehet benne! Majd a fűzesben megne-  
zik s annál nagyobb passzióval veszik. De  
a kert végében egy vízzel telt sánc van,  
a mint azon átzökkennek, recses! — az  
ágydeszkák letörnek, s a pocsojába czup-  
pan — egy alvó ember! — Utezu neki  
a tolvajok megijednek az ördögötől, —  
s fejvesztve rohannak teva. A kellemes  
alomból és kellemetlen pocsojából föl-  
ébredt gazd' uram pedig rohant — talán  
utának? Nem, hanem fegyvere után, hogy  
megtanítsa — nagy semmit, mert a tol-  
vajok ezalatt eltűntek!  
\* Nem jó a fegyverrel játszani.  
A mult heten történt Abrányban. M föld-  
birtokos házában kukoriczát fosztottak, —  
a fosztók közt volt a házi ur 9 éves fi-  
acskájá s egyik rokona a 17 éves G. is.  
Munkaközben G. megpillantja a feje fe-  
lett függő fegyvert s levezi s szegről,  
igy szólván a kis fiúhoz. No megállj, most  
rajjesztek Julisra a cselédre. A fiatal gy-  
erek hasztalan szabadkozott s intette bály-  
ját, e szavakkal: „a fegyver megvan  
tőlve.” G. nem tágitott. — Ő bizon rá-  
ijeszt Julisra. Ugy is volt, midőn a csel-  
éd a szobába lépett, G. e szavakkal fo-  
gadta: „No Julis most meghal!” csattan-  
tott s a fegyver elsülvén, a golyó a sze-  
rencsétlen leány gyomrába furódott s pár  
pillanat múlva élettelenül rogyott össze.  
A fiatal G... t megtörve szállították a  
helybeli fogházba.  
\* A nagylelkű kormány. A fő-  
város közelében egy szegény görög keleti  
lelkész lakik, ki régóta könyörög egy kis  
állami segédelemért. A vallásügyi minisz-  
ter nagy sokára megszánta a rimánkodót  
s arról értesíté, hogy városa adóhivatalá-  
nál felvehet száz forintot. Az öreg papnak  
végtelen volt az öröme, de csak addig  
tartott, míg be nem nyitott az adóhivatalba.  
Ott ugyanis azt adták tudtára, hogy ke-  
serves száz forintját, melyért annyit fára-  
dott, az 1866. évtől a 68-ikig terjedő il-  
letékadója fejében, lefoglalták. — A nit  
a réven nyert szegény, elveszté a vámon:

nyéri mulattató alakításaikkal szereztek  
sok tapost.  
Megemlítjük még, hogy Bézei igen  
jól volt disponálva és hogy Závodszi  
Teréz újból igen hasznavehető segédé-  
kesnőnek bizonyult.  
Telt ház.  
Vasárnap, okt. 23-án adatott: II-ik  
Rákóczy Ferencz fogsága, dráma 5  
felv. Irta Szilgigeti.  
Nem helyeselhetjük eléggé az igaz-  
gatóság azon intézkedését, mely szerint a  
hagyományos vasárnapi népszimű elő-  
adás helyett népszert drámai előadást is  
nyújt e nap közönségének, mely közön-  
ség csakugyan megunhatta a már annyi-  
szor látott vasárnapi népsziműveket, hogy  
mily praktikus gondolat volt az, megmu-  
tatta a földszint és karzat, mely a szó-  
szoros értelmében zsufolásig telt meg.  
A mai előadás mindenkit meggyőz-  
hetett arról, hogy a drámai férfi személy-  
zet nálunk olyan, minőt csakugyan aligha  
találhatni a vidéken, ugy, hogy a kisebb  
szerepek is kiváló erőik által tölthetők be.  
Abonyinak Rákóczy Ferencz kivá-  
lóan force-szerepe; különösen az első és  
harmadik felvonásban voltak szépen sike-  
rült jelenetei; ez estén hangját is kiünően  
osztotta be s így teljesen élvezhető ala-  
kítást nyújtott.  
Nagyne (Zrinyi Ilona) imponáló meg-  
jelenésével hódított s zajos ovációkban  
részesült, mely ovációk egy része azon-  
ban az általa tolmácsolt hazafias eszmé-  
ket illette.  
Kövesy Sarolta (Amália) nem alkal-  
mas nagyobb szerepek eljátszására szin-  
padunkon, játéka teljesen hidegen hagyja  
a nézőt, minek egyik legfőbb oka a me-  
rev arcjáték, mely épen nem alkalmas  
bármily érzelmet kellő kifejezésére; e mel-  
lett rontinja is kevés, hanghordozása pe-  
dig erőltetett.  
Latabár Pater Knitelinora felülmul-  
hatlan.  
A Bercsényi szerepe Eöriben kintű  
személyesítőre talált.  
A Tóth A. (Zrinyi) maszkja méltó  
lett volna egy művész ecsetére.  
Somló és Halmi értelmesen alaki-  
tottak.  
Közönség nagy számmal.  
\*  
Bérlethirdetés. Van szerencsém a  
melyen tisztelt műpártoló közönséggel tu-  
datni, hogy a huszonegyedik idény- és kis-  
bérletszámától kezdve kisbérletre, azaz husz  
előadásra, nemkülöben idénybérletre, azaz  
egyszáznegyven előadásra bérletet nyitok.  
Az új t. cz. idénybérlo uraságok — a  
már lefolyt husz előadásra eső összeg le-  
vonásával — ugyanazon árért bérlik hely-  
eiket, mennyiért az egész idénybérlo,  
ugyanis: családi páholy 525 forint. Alsó-  
és középpáholy 367 forint 50 kr. Felső  
páholy 227 frt kr. Tamlásszék 87 frt 50  
kr. Elsőrendű zártzsek 70 frt. Másod-  
rendű zártzsek 52 frt 50 kr. Husz elő-  
adásra, azaz egy bérletre: Családi pá-  
holy 90 frt. Alsó- és középpáholy 60 frt.  
Felső páholy 40 frt. Tamlásszék 15 frt.  
Elsőrendű zártzsek 12 frt. Másodrendű  
zártzsek 8 frt. Kérem a nagyérdemű mű-  
pártoló közönséget, a bérletet tömeges  
partfogásával megtisztelni s a magyar szin-  
észetnek hazafiai célját, közművelődési  
fontosságát fölfogva, annak minél több ha-  
rátot, partfogót szerezni kegyeskedjék.  
Tisztelettel Krecsányi Ignácz, szinigazgató.

nat... Költemény. Jakab Ödöntől. —  
„Kele István.” Rajz a régi rablólágból.  
— „Egy ital bor.” — „A nagyapa öröme.”  
— „Nyoma veszett!” Angol regény. —  
„Washington az Egyesült Államok főváro-  
sa.” — „Egyveleg.” — „Garfield teme-  
tése.” — „A nemzeti gyász Ohioában.”  
(Eredeti levél.) Friedländernéthől. — „Egy  
hazánkfia levelei Ausztráliából.” — „Az  
országok Erdélyben.” Orosz orosz katonai  
író művéből: A zsidó fegyverletétel. —  
Irodalom és művészet, közintézetek és egy-  
letesek, egyház és iskola, mi újság? stb.  
rendes heti rovatok.  
Liszt Ferencz. — Egy ital bor. Ben-  
czur Gyula festménye után. — A nagy-  
apa öröme. Böhm Pál festménye után. —  
Középületek Washingtonban: 1. Pénzügy-  
miniszterium. 5. A Fehér ház. 3. Smithson  
intézet. 4. Kapitolum. 5. Városház. 6. Fe-  
hér ház a park felől. 7. A földmívelési  
parkból. — Garfield temetése: A gyász-  
menet Cleveandban.  
A „Világkrónika” 43. száma követ-  
kező tartalommal jelent meg:  
A Jégenda. Nyolcszáz mértföld az  
Amazonon. Verue Gyula regénye. (Képpel.)  
— A cigány vajda elégiája. — A ezár  
és fia. — Asszonybírák és asszonydok-  
rok Amerikában (Képpel.) — Erdélyi  
bolyén vadászat. — A dalmáciai viszonyok.  
— Oriási vjhar Angolországban. —  
Dél-Afrika cigányai. (Képpel.) — A  
világ legnagyobb hajója.

### Közlekedés.

#### A Debreczent érintő vonatok menetrend.

INDULÁS:  
Budapestre, Czeplédre: Nagyváradra  
délután 12 óra 38 perczkor  
este 9 " " "  
Nyiregyházára, Miskolczra,  
reggel 7 óra 57 perczkor  
d. u. 3 " 25 "  
este 9 " 20 "  
Szathmárra, Királyháza:  
reggel 4 óra 10 perczkor  
délután 4 óra 24 " "  
ÉRKEZES:  
Budapestről, Nagyváradról,  
reggel 3 óra 45 perczkor  
d. u. 3 " 1 perczkor  
Miskolczról, Nyiregyházáról:  
reggel 9 óra 09 perczkor  
d. u. 12 " 21 "  
este 8 " 12 " "  
Szatmárról, Királyházáról:  
délben 11 óra 54 perczkor  
este 8 óra 07 perczkor.

### S z i n h á z.

(T. L.) Szombaton, okt. 22-én ada-  
tott: **Mathusalem herczeg**, operette 3  
felv. Zenéjét szerzé Strauss.  
E kellemes zenerészletekben bővöl-  
ködő operette, igen nagyszámú közönséget  
vonzott a színházba. A megjelentek nem  
is csalódtak, mert mindazon kívánság,  
mit egy operette előadásához fűzni lehet,  
egész mértékben teljesült; a mi pedig a  
kiállítás illeti, annyit arról eleve megje-  
gyezhetünk, hogy ahhoz hasonló fényes-  
ségűt még az intendatura idejében sem  
volt alkalmunk látni. Krecsányi igen he-  
lyesen cselekszik akkor, midőn az ugy-  
nevezett szinpadai air de distinctionra sui-  
feket, mert az mindenkor jétékony be-  
nyomást gyakorol a nézőre, de a 2-ik  
felvonásban a szinpadnak csipkefüggő-  
nyűkkel való behuzását kissé túlságos  
fényűzésnek tartjuk; van a mi színhá-  
zunknak annyi szép díszlete, hogy azok  
kellően és változatosan összeállítva, min-  
denkor meglepő látványosságot nyújtanak.  
A szereplők egymást igyekeztek fe-  
lülmulni.  
Krecsányi Sarolta (Mathusalem) bá-  
jos megjelenésével és kedves játékaival,  
Halmayné (Pulcinella) gyönyörű hangjá-  
val, Latabár, Németh, Váci Vilma és Fe-

### I r o d a l o m.

„Tüztöltő Induló” Ilyen czim-  
mel adott ki a sárospataki önkéntes tüztöltő  
egylet egy zene-művet, melyet a jó nevű  
zeneszerző Szotyori Nagy József,  
a s-pataki állami tanító képezde zene-és  
énektanára szerzett zongorára. A mű Dr.  
Kun Zoltánnak, a s-pataki önkén-  
tes tüztöltőegylet alparancsnokának, van  
ajánlva. Ára 50 kr. Tisztajövedelme a  
tüztöltő-egyleté. A ki tudja, hogy Sz.  
Nagy József hányszor nyert már jutalmat,  
kitüntetéset zeneműveivel: a ki tudja hogy  
a közszájon járó gyönyörű dallamot is.  
„Tied vagyok, tied hazám”... ő szer-  
zette: annak nem kell hosszabb ajánlat.  
Ha aztán meg azt is elgondoljuk, hogy  
egy közügyet — az önként. tüztöltő-eg-  
ylet ügyét — mozdíthatjuk elő ez 50 krral,  
azt hiszük sokan fognak sietni e már is  
nagy feltűnést okozott, szép induló meg-  
szerzésével.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megte-  
nenni méltóztassanak.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

#### A „Debreczen” kiadóhivatala.

### DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

23.  
Kedd október 25-én  
adatik:  
**Mathusalem herczeg.**  
Operette, 3 felvonásban.  
Kezdete 7 órakor.  
Szabó József,  
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

## Bundák és karmantyuk.

Őszi és téli idényre dusan felszerelt női divat raktárát ajánlja

### Thalviser Alajos

DEBRECZENBEN, CZEGLÉD-UTCZA 2 ik SZÁM.

Egyszermind elvállal mindennemű női ruhák és felöltők elkészíttetését, a legújabb divat sserint, iéen jutányos árban. —

### Gyászruhák

bármily nagymennyiségbe, 5 frttól felfelé, 8 óra alatt készíttetnek el; e munkák vezetésére oly szakférfi felett rendelkezem, a ki ezen a téren budapesti és bécsi legelőkelőbb hasonnemű üzletekben legjobb sikerrel működött.

Őszi és téli felöltők.

PÁRISI ÉS BERLINI

DIETHEIM

Eddig felül-

Maager W.

szabadalmazott



mulhatatlan.

csász. kir.

valódi tisztított



## CSUKAMÁJ OLAJ.

MAAGER VILMOS tanártól Bécsben.

A legelő orvosok tekintélyek által megvizsgálva és jóváhagyva, könnyen emészthetősége miatt gyermekeknek különösen ajánlható, s miat természeti, legjobb\*) tiszta és hatályossága által elismert szer, a leghathatósabb gyógyszerével bir mell- és tüdőbajok, görvény-, gömör-, fekély, bérkiütések, mirigybetegségek és gyengélkedések ellen. Egy palack ára 1 frt. Kapható valódi minőségben, gyáriraktárában Bécsben Heumarkt, 3\*\*\*) valamint minden gyógyszerár és nagyobb vegyes-kereskedésben.

Debreczenben kapható: Mihalevits István, Dr. Rothschnek V. Emil, Örvényi Ottó, Göll Nándor, Vecsey Viktor gyógyszerész uraknál és Riekl József kereskedésében. Nagyváradon; Nyiri György, Racsok Ferencz gyógyszerész és Kurländer & Ulman, Jánki A. kereskedő uraknál. Nagy-Károlyban: Faleky P. Nagy-Szalontán: Köbling József gyógyszerész urnál. H.Szoboszlón: Trocsányi J. gyógyszer. Nyiregyháza: Korányi E., Szepkó Alfréd, Ledrer Ignác gyógyszer. Szatmár: Dr. Lengyel M. Szolnok: Horansky István gyógyszer., Lengyel A. keresk. Zilah: Weisz Sámuel gyógyszerész uraknál.

\*) Óvass! Újabb időben észlelhető, hogy több czég — közönséges tisztátalan májhalzsirt, háromszögű üvegekben, Maager valódi tisztított Dorsch-csukamáj-olaj gyanánt árusít. Ily részedéseket és megcsalásokat kikerülendő, kéretik a n. é. közönség csak azon üvegeket valódiaknak elismerni, melyeken, — illetőleg a czimragasz és használati utasításban a „Maager“ név található.

\*\* Ugyanígy létezik az osztrák-magyar birodalom részére a seb-ff-hauseni „nemzetközi sebkiütő-gyár főraktára, nemkülönben a new-yorki czég Hall és Ruekel Szodont-gyár“ főraktára és a „Leguminose“ gyártól Hartstein és társánál Selmezen.

### Elővigyázat!

A „percz-nyomatató“

D. R. P. Nr. 14120

az egyedüli szabadalmazott másoló készülék nyomtató festék által.

Ugyanezen lehet szárazon, prés nélkül számtalan, egyenlő fekete (és színes) eltörőhetetlen levonatot tenni, melyek egyenként is az egész világ postaegyleteknél portó mérsékletet nyerne.

A „percz-nyomatató“ minden eddigi másoló-készülékét: Hektó-, Auto-, Polygraph stb. fölülmulja, eléri teljesítésben az authogr. prést, és a levonatok sokkal erősebbek és a mellett igen egyszerű és olc.

Tökéletes készülékek két nyomtató téréggel: 1. sz. 25/32 cm. 9 frt. 2. sz. 28/40 cm. 12 frt. 3. sz. 40/50 cm. 18 frt csomagolással együtt. Prospektumok,

bizonyítványok és levonatok azonnal ingyen és bélyegmentesen küldetik.

Steuer és Dammann,

Reichenberg, Csehország.

### Csöd alatti végkiárulás

újabb ár-leszállítással

a Kálmán Benő-féle

BŐR és POKRÓCZRÁKTÁR

kiárulása, választmányi határozat folytán már csak egy hóig tart, s szükségleteit a fogyasztó közönség ez idő alatt hetenként hétfőn, kedden, szerdán és szombaton, a Szécsényi-utczára (Eisenberger ház) áthelyezett üzletben, jutányos árakon, mint bárhol másutt beszerezheti.

Debreczen, 1881. október 22.

Márton Imre, tömmegegnok.

Debreczen, 1881. Nyomatott Tiszai D. örökösai könyvnyomdájában. Piacz, Vecsey-ház.

## SZEDLÁK JÓZSEF

tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek, hogy a már megérkezett őszi és téli szövetek itteni férfi-szabó üzletében megtekintés és megrendelés végett szolgálatára állanak.

Kész férfi ruhá-raktára is saját szabásu és gyártásu őszi és téli öltözékekkel már fel van szerelve, hol is az alkuk nélküli árak készpénz fizetés mellett számíttatnak.

Számos bizonyítvány a legelső orvosi tekintélyektől.

Harmincz éven át



Érdemermek

különböző

klállításokról.

jónak bizonyult

### Anatherin-szájviz

Dr. POPP J. G.-tól

cs. kir. udvari fogorvos, Bécs, Stadt, Bognergasse 2.

Minden más fogvizeknek eleibe teendő mint óvász a fog és szájbetegségek ellen, a fogak korhadása és iugóvá válása ellen, kellemes íz és szaggal, a foghúst erősíti s mint hasonlíthatlan fogtisztító szer szolgál. Egyszermind kitűnő öblögető viz is torokfájásoknál.

Hogy ezen közkedveltségű s nélkülözhetlenné vált készítmény minden körök által megszereshető legyen, különböző nagyságu palackokban van, és pedig egy nagy palack 1 frt 40 krral, és középszerű palack 1 frttal és egy kis palack 50 krral.

Dr. Popp Anatherin fogpastája

a fogak tisztítása és épentartására, a kellemetlen bűz és a fogkő elhárítására, ára egy üveg szele enczének 1.20 kr.

Dr. Popp illatos fogpastája,

évek hossza során át jónak bizonyult, mint a legkitűnőbb szer a szájüreg és a fogak ápolása és fentartására, ára darabonként 35 kr.

Dr. Popp növényi fogpora,

tisztítja a fogakat, eltávolítja az oly kellemetlen fogköveket s a fogtáraz folyton nyér fehérség és üdeségében, ára dobozonként 63 kr.

Dr. Popp fogolma a lyukas fogak önkítöltésére.

Illatos növényi szapanok

az arczbőr szépítése és javítása, s minden bőrtisztítatlanság ellen jónak bizonyult, lepecsételt eredeti csomagokban 30 krral.

SZIVES TUDOMASUL!

A hamisítástól óltalmazás végett figyelmeztetik a t. cz. közönség, miszerint az Anatherin-szájviz minden palackjának a nyaka védjeggyel van ellátva, (Hygea és az anatherin készítmények czége), valamint azonfelül még minden palack egy külbozítékkal van ellátva, mely világos víznyomatban a birodalmi sasz és a czéget tartalmazza.

Raktárak léteznek: Debreczenben: Szepessy és Kerekes norinbergi keresk., Rottschnek, Göll N., Muraközi K., Csanak J. fűszerkeresk., St. Mihalevits gyógyszer., C. Tamásy gyógyszer., Hadházi: Szalay gyógyszer., B.-ujváros Liszky F. gy., H.-Büszörmény: Korányi E. gy., Lányi M., Szoboszló: Trocsányi E. ge. Diószeg: Kovács Gy., Szatmár: Dr. Lengyel M. gy., L. Heder gy., N.-Kálló: Mészáros, Mihalevics gy., Tisza-Lök: Valkó Gy., Munkács: Götter. Szinyér-Váralja: Koller gy. Steller fűszerk., Nánás: Ujvári gy., Karczag:

Torjai gy., Derecke: Baráti gy., B.-Ujfalva: Sáróty L. gy., Nagyváros: Heising L. gy., Nyiry gy., Janki Butal, Huzella A. Kac uraknál, N.-Károly: Jelenik gy., Nyiregyháza: Bydeskuty gy., Szepkó gy., Nagy-Bánya: Fap. S. gyógyszer., Somlyó: Ruszka Iga. és társa: Tekaj: Kröczser A., S.-A.-Ujhely: Reichard testvérek és Dentsch János: Dorog: Szászics gy uraknál.

Maria-celi

### gyomor-cseppek;

gyeles hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmait ellen,



és felülmulhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szagú lehellet, szék, savanyu felbűfögés, köhika, gyomorhurut, gyomorgöcs, huygkőképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomorból ered), gyomorgöcs, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, giliszták, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcsé ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Göll Nándor gyógyszerész uraknál, valamint az osztr.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly,

„az érangyalhoz“ címzett gyógyszerárában Kremsierben, Morvaországban.

**A LEGJOBB**

**SZIVARKA PAPIR**

**LE HOUBLON**

FRANCZIA GYÁRTMÁNY

**UTÁNZÁSOTÓL**

**ÓVATIK!!!**

E szivarkapapir csak akkor valódi, ha minden lap **LE HOUBLON** bélyegzőt magán hordja és minden lapton az alant látható védjeggyel és aláírással van ellátva.

*Henry & Co.*

**CAWLEY & HENRY, egyedüli gyártók, PARIS.**

Az mozgalom honleán alakított magyar megkedtemi ifj nemzeti szobrát

A harcsoza nem titk inket a mányos dejében szágon is sára.

Nem teszi a derék a összetáko végett k zott ruha boghat mindenki tünk azo nemzetisésem taga a női hite nek a d visszaem egy mag mást, mi tudhatják gyar ruh

Tag öltözet t lehet kü tani, de ben váltó magyaros szüskége ruár hón hónapban

A „DEH

Adol regényiró, rendesen pokat. A tőle czikk érdekes d

Az e darabjánal kességet. dotát Beló lyén, Ege herczeg je A k bi igazgató a Monte-C ezer frank frankot jö mas, írői kót kap j frankból e bad hiány Dum egy hitele igazgató i Elébe terj kiderült, kovezebb,